

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2005.gada 6.jūlija
rīkojumu Nr. 505

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0326

Profesija **Dekoratīvo tekstiltehniku izgatavotājs**

Kvalifikācijas līmenis **3**

Nodarbinātības apraksts **Dekoratīvo tekstiltehniku speciālists strādā tekstīļu izgatavošanas nozarē; iecer, izstrādā un spēj praktiski izgatavot dekoratīvās tekstīļas, sagatavot un piemērot materiālus, tehniku, izvēlēties piemērotu tehnoloģisko risinājumu. Dekoratīvo tekstiltehniku speciālists, darbu veic pēc mākslinieka skicēm, vai zīmē skices un rada izstrādājumus dizaineru, mākslinieku vadībā vai uzraudzībā. Dekoratīvo tekstiltehniku speciālists strādā tekstila uzņēmumos, darbnīcās, galerijās, salonos, var darboties kā pašnodarbināta persona. Dekoratīvo tekstiltehniku speciālists plāno un organizē sava darba uzdevuma izpildi, ir atbildīgs par izgatavotā izstrādājuma kvalitāti**

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Veidot tekstilizstrādājuma ieceri	1.1. Konstatēt izstrādājuma funkciju 1.2. Analizēt pasūtītāja ieceri 1.3. Apzināt jaunākās tendences Latvijā un pasaulē 1.4. Izvērtēt arheoloģiskā un etnogrāfiskā materiāla pielietojšanas iespējas 1.5. Apzināt tradicionālā risinājuma variantus 1.6. Izvēlēties un noteikt tekstilizstrādājumam atbilstošus materiālus, palīgmateriālus 1.7. Piedāvāt dažādus risinājuma veidus
2. Piedāvāt pasūtītājam tekstilkompozīcijas projekta priekšlikumus	2.1. Izveidot skici sadarbībā ar mākslinieku 2.2. Izstrādāt skici variantus, balstoties uz izstrādājumam paredzēto stilu, materiālu un krāsu gammu 2.3. Izveidot kompozicionālās skices, krāsu salikumus, paraugus materiālā 2.4. Prezentēt piedāvāto risinājuma variantu 2.5. Argumentēt un pierādīt izvēlēto risinājuma priekšrocības
3. Sagatavot dekoratīvās tekstīlijas izmaksu aprēķinus	3.1. Sastādīt pielietojamo materiālu specifikāciju 3.2. Veikt aptuvenas materiālu un palīgmateriālu izmaksas 3.3. Uzskaitīt veicamo darbu veidus un apjomus 3.4. Aprēķināt darba izmaksas 3.5. Saskaņot lietišķo dokumentāciju ar pasūtītāju
4. Izgatavot tekstilizstrādājumu	4.1. Plānot darba secību izstrādājuma izgatavošanai 4.2. Izvēlēties atbilstošas iekārtas, instrumentus 4.3. Izvēlēties un sagatavot piemērotus materiālus un palīgmateriālus 4.4. Ievērot darba drošības noteikumus 4.5. Kontrolēt izstrādājuma izgatavošanas kvalitāti, spēt saskatīt defektus, analizēt to cēloņus, prast tos novērst 4.6. Izgatavot izstrādājumu atbilstoši tehnoloģiskai secībai
5. Veikt realizētā tekstilizstrādājuma kvalitātes kontroli	5.1. Novērtēt realizētā tekstilizstrādājuma atbilstību projektam 5.2. Novērtēt realizētā tekstilizstrādājuma tehnisko izpildījumu 5.3. Apkopot rezultātus 5.4. Nodot tekstilizstrādājumu pasūtītājam, izskaidrot tā lietošanas un kopšanas nosacījumus

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- Organizatoriskie - radošs, materiāli atbildīgs darbs, kas veicams individuāli vai komandā, saskarsmē ar klientu
- Fizikālie – nav
- Ķīmiskie – putekļi gaisā, darbs ar krāsām, līmēm
- Bioloģiskie - nav

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Racionāli organizēt darbu • Ievērot savstarpēji saistīto darba procesu izpildes secību • Lietot lietišķās mākslas nozares standartus, simbolus un terminoloģiju 	<ul style="list-style-type: none"> • Pārzināt darbam nepieciešamo materiālu piedāvājumu, • Atšķirt materiālu un palīgmateriālu īpašības, novērtēt tās • Prast apstrādāt materiālus 	<ul style="list-style-type: none"> • Strādāt patstāvīgi un komandā • Pārvaldīt valsts valodu atbilstoši 1.līmenim • Sarunāties vienā svešvalodā

<ul style="list-style-type: none"> • Lasīt nozares tehnisko dokumentāciju • Izvēlēties un ieteikt materiālus atbilstoši tehniskām, mākslinieciskām prasībām un klienta vēlmēm • Pielietot tekstilmateriālu detaļu savienošanas paņēmienus • Pielietot darbā modernās tehnoloģijas • Patstāvīgi un radoši īstenot projektu līdz gatavam izstrādājumam • Kalkulēt materiālu apjomu un izmaksas, noformēt pasūtījumu • Ievērot vispārējo darba kultūru • Analizēt darba rezultātus 	<ul style="list-style-type: none"> • Novērtēt materiālu kvalitāti • Kopt instrumentus, iekārtas • Veidot skices modeļus, maketus, paraugus • Prast izgatavot dekoratīvās tekstilijas - aksesuārus un prezentācijas priekšmetus • Ievērot ergonomikas prasības • Orientēties arheoloģijas un etnogrāfijas materiālos • Orientēties mākslas stilu , virzienu tendencēs un mūsdienu tekstilizstrādājumu aktualitātēs • Ievērot darba drošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības noteikumus 	<ul style="list-style-type: none"> • Patstāvīgi mācīties un papildināt savas zināšanas • Izmantot mūsdienu informācijas tehnoloģijas • Sniegt mutisku un rakstisku informāciju par savu darbību • Risināt problēmas, kas saistītas ar darbu un sadzīvi • Sadarboties ar klientu • Plānot savu un grupas darbu • Ievērot darba higiēnas un darba drošības tehniskos noteikumus
---	--	--

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Tekstilehnikas:			
• aušana			
• zīda apgleznošana			
• apdruka			
• tekstilmozaīka			
Tekstilapstrādes paņēmieni:			
• Krāsošana			
• Mazgāšana			
• balināšana			
• Batikošana - gleznu, tīšanas, dēlīšu			
• Apdrukāšana - šablonēšana, augstspiede, sietspiede			
Materiālu mācība:			
• tradicionālie un netradicionālie materiāli, to īpašības un to pielietošanas specifika			
• palīgmateriālu veidi			
• materiālu daudzumu aprēķini			
Kompozīcija:			
• mākslas valoda un kompozīcijas pamatelementi			
• plaknes laukumu organizēšana nosacījumi			
• ergonomika			
• tekstiltehniku attēlošana			
Zīmēšana			
Krāsu mācība un gleznošanas pamati:			
• krāsu psiholoģiskā iedarbība			
• kolorīta veidošanas nosacījumi			
Darba drošības un aizsardzības noteikumi			

Lietišķā informātika (datoru lietošana)			
Corel Draw un Photoshop izmantošanas iespējas, pamatdarbības			
Kultūras un mākslas vēsture:			
• kultūras jomu izveidošanās un attīstība			
• vērtību izpratnes maiņa kultūras vēstures attīstības gaitā			
• tēlotājas mākslas stilu pazīmes un attīstības gaita			
Biznesa pamati, uzņēmējdarbības pamati			
Saskarsme, profesionālā komunikācija			
Svešvaloda profesionālās leksikas un saziņas līmenī līmenī			
Latviešu valoda			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Andrejs Rozenbergs- SIA "Daiļrade RC (radošais centrs), dizainers;
- Jānis Trops- "Radošo darbu galerija", direktors;
- Baiba Pavuliņa- SIA "Ticians", kreatīvā direktore;
- Diāna Venera- Ogres Amatniecības vidusskola, direktora vietniece mācību darbā.

Profesijas standarta eksperti:

- Ingunā Lauce- Latvijas Dizaineru savienības priekšsēdētāja;
- Ēgīls Rozenbergs- Latvijas mākslinieku savienības priekšsēdētājs;
- Regīna Gedzjuna- Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Valsts kultūrizglītības centra, administratīvās un skolvadības daļas vadītāja.